

# Ripustaako hallitus hänetkin hirsipuuhun?

Täytyykö n. soren luokkasoturin antaa henkensä hirsipuussa  
itsepuolustuksensa tähden —? Mikä on vastauksesi ?

Kirj. John Kenneth Turner

Vaikuttava kuva painui mieleeni, viimeisellä 12,000 mailin matkallani. Näin erään kapitalismin ja sen palkkaamain pyssyhurttaim uhrin, jonka hallitus aikoo kiskoa hirsipuuhun. Minulla oli tilaisuus kurkistaa häntä rautaristikkojen takaa. Hän on valkotukkainen, sinisilmäinen ja heikkorakenteinen nuorukainen. Hänen kätensä riip-puivat vapaasti, kun hän kalpein kasvoin katseli ristikkojen koloista. Ristikon pinta-ala oli kuusi jalkaa kullekin taholle ja näytti kuin joskus olisi maalipensseliä sivuitse kuljettaessa siihenkin hiukan maalia pyyhitty, kaikitekkien toivossa saada siitä hiukan lämpimämpi ja peittää sen kolkkoa ulkonäköä.

”Joku taiteenharrastaja oli peittänyt osan kylmää seinää, maalamalla siihen korin ja sen sisään muutamia appelsiinia. Kaksi elävää hiirtä juoksenteli pöydälle asetetussa lasiastiassa, seuraa pitämässä,” kuten nuorukainen sanoi. Pöydällä oli myöskin muutamia kirjoja ja kirjoituskone. Kirjojen joukossa oli sellaisiakin kuin ”Amerikan Työväen Historia” ja ”Maailman Suuret Keksinnöt”.

”Taistelua on kaikkialla”, virkoi nuorukainen ristikkojen takaa, rauhallisesti hymyillen, — ”taistelua kaikkialla”.

Niin taistelua on kaikkialla — työläisten taistelua — leivästä! Vanki oli taistelun uhri — Hänet on vangittu sentähden että hän pyhitti elämänsä työväen taistelulle.

Sentähden että hän rohkaisi työläisveljiään taistelemaan itselleen ruokaa ja vaatteita sekä inhimillisiä olosuhteita.

## Taistelu leivästä.

”Taistelua kaikkialla!” Aivan oikein. Työläisten leipätaistelua. Ja jos nuo, jotka yrittävät ryöstää leivän työläisiltä, kuten he ovat anastaneet voimavaunut yksityisomaisuudekseen, — jos he saavat toiveensa täytetyksi, niin silloin tuo kärsivä vanki tulee saamaan vieläkin kurjempaa osakseen. Hänen taistelunsa tulee päättymään hirsipuussa!

Vanki, josta kirjoitan, on nimeltään Carl E. Person. Hän on vasta 24 v. ikäinen, ammatiltaan kone-työläinen, työskennellyt ennen Illinois Central rautatiekomppanian konepajassa. Hänet on syösty vankilaan, eikä päästetä vapaaksi takauksellakaan. Häntä syytetään murhasta, kaupungissa ja kauntissa, jossa oikeus on ajettu ulos tempelistään; jossa hallitusohjaket ovat niiden käsissä, jotka aikovat ryöstää työläisten leivän; jossa naamioidut nuket ovat virka-tehtävissä; jossa oikeusistunto on nukkenäyttelyä; ja jossa ”laki” on aianoastaan raatajain pieksämisen ascena — erikoisesti taistelevain raatajain.

Jos oikeutta olisi ollut Clintonissa, Illinois, niin Carl E. Personin ei päivääkään olisi tarvinnut virua vankilassa. Hän seisoo hirsipuun

varjossa sen vuoksi, kun hän uskalsi ryhtyä lakkoon. Hänet teljettiin vankilaan sen tähden että hän toimi lakonjohtajana ja innosti työtovereitaan taisteluun.

Carl Person murhasi miehen, totta kyllä. Mutta hän teki sen puolustaessaan itseään; suojellessaan elämänsä niin ilmeisessä taistelussa, että jos hän olisi ollut maamme "business"-mies ei häntä olisi murhan johdosta edes vangittukaan.

Mutta Illinois Central rautatiekomppania oli määrännyt Carl Personin uhrikseen. Clintonin kaupungin ja kauntin hallitukset ovat Illinois Central rautatiekomppanian laillisia haaratoimistoita. Siksi Carl Person seisoo hirsiputun varjossa.

Carl Person on suuren rautatiecorporationin salavehkeilyn uhri. Salavehkeilyn, jossa yksityinen palkattu pyssyhurttia otti vastuulle rikollisen työn tehdäkseen. Pyssyhurttaelkeillään hankki Personin vankilaan, jossa hänen elämänsälanka aijotaan katkaista hirttonuoralla.

### Rautatiet sulkevat teollisuuden.

Tulevaisuudessa työväenliike tulee suuremmassa määrin riippuvaiseksi rautatietyöläisistä, kuin minkään muun yksityisen teollisuudenhaaran palveluksessa olevasta väestöstä. Jo alun alkain ovat rautatietyöläisten järjestöt saaneet kokea mitä ankarinta sortoa rautatiekomppaniain taholta, mutta v. 1894 kohosi se huippuunsa Pullmanin lakon aikana, jolloin komppaniat tuntuvammin saivat virkamahdin puolelleen ja yhdistetyin voimin panivat toimeen mitä julmimpia verilöylyjä, vangitsivat puhujat ja muut järjestön toimihenkilöt, sekä suuresta määrin tukahduttivat järjestön toimintaa.

Suuret kuljetuskomppaniat ovat katkerinta vihaansa osoittaneet järjestynyttä työväkeään kohtaan, josta on ollut seurauksena, että nykyiset rautatietyöläisten järjestöt ovat hyvin vanhoillisilla toimintaperusteilla vielä nykyään.

Mutta asialla on toinenkin puolensa. Samalla kun rautatieläisten eri ammattiunionit ovat vielä jokikin huonosti järjestetyt, on veljeskunta kokonaisuudessaan kumminkin voimakkaampi, kuin minkään muun teollisuusalan työläisten järjestö maassamme.

Äskettäin perustettuun keskusliittoon on jo yhtynyt tusinan verta, ehkä enemmänkin rautatieläisten veljesryhmiä, tietoisina siitä, että liiton kautta he voivat saada voimansa kasvamaan monin verroin ja siten heistä kasvaa voittamaton mahti. Rautatiekomppaniat tulevat tappelemaan voimansa takaa tuollaista järjestäytymistä vastaan. Useita kahakoita on jo viime talven ja kevään kuluessa tapahtunut mainitusta syystä. Ja yksi järjestön toimihenkilö, joka on tapahtumain kuikua seurannut, antoi minun ymmärtää, että suurin rautatieläisten lakko, mitä Amerikan historia tietää kertoo, on mahdollinen ennen v. 1914 loppua.

### Liiton julkaisu.

Nykyinen Illinois Central rautatieläisten lakko, eli työnsulku, kuten sitä työläiset mieluummin nimitävät, on tuloksena liiton julkaisusta. Rautatiekomppania, ollessaan tekemisissä ainoastaan viiden liittoutuneen ammattiunionin kanssa, suhtautui niihin kuten yksityisiinkin ammattijärjestöihin, mutta kun liittoutuneet kertautuivat viidellä ja liittoon yhtyi kaksikymmentä-viisi eri ammattiunionia, jotka sitten keskuudestaan valitsivat yhteisen keskuskomitean,

Illinois Central komppanian (ja muilla Harrimanin omistamilla) rautateillä palvelevan työväestön järjestöille, silloin komppania kiellettyi tunnustamasta järjestöä. Seurauksena oli lakko.

Tämä tapahtui noin kolme vuotta sitten. Rautatiekomppania hankki lakkoalueelle Waddellin ja Mahonin pyssyhurtta- ja rikkuriarmeijan murtamaan lakkoa. Konepajoissa työt kävivät hyvin huonosti, mutta junat kulkiivat säännöllisesti yhä edelleen. Liitto ei ollut ehtinyt kylliksi pitkälle järjestämistyössään, koneenkuljettajat, lämmittäjät, konduktöörit ja jarrumiehet eivät antautuneetkaan taisteluun. Lakko muuttui jatkuvaksi taisteluksi.

Lakko keskittyi Clintoniin, jossa komppanialla on suurimmat konepajat. Siellä myöskin Carl Person, ollessaan liiton kirjurina toimitti ja antoi ulos viikkolehteä nimellä "Strike Bulletin".

Personin toimitusartikkeleissa oli innostuttava henki. Hänen herätyshuutonsa olivat mestarillisesti kokoon pantu, ja tulevat ne säilyttämään arvonsa kumouksellisen kirjallisuuden joukossa. The Strike Bulletin loi lakkolaisiin sitovaa henkeä; se jäykisti heidän selkärankaansa ja piti heidät lujina järjestössä sekä taistelussa.

Siitä syystä Illinois Central rautatiekomppanian omistajat salaliittoutuivat poistamaan päiviltä Strike Bulletinia — ja Carl Personia.

Kaikkien suurten rautatiekomppaniain "lailliset virkakunnat" ovat poliittisia ensi tilassa ja sen jälkeen vasta laillisia. Jokainen suuri rautatiekomppania toimii politiikassa samoja pyyteitä varten kuin mitä Illinois Central komppania on etsinyt ja löytänyt Clintonista. Ne lähettävät omat tuomarinsa oikeusistuimelle, omat kuvernööriinsä

valtion hallintoon, omat ylitarkastajansa, lääkäriinsä ja sanalla sanoen koko virkakoneiston alusta loppuun.

Clintonissa Illinois Central rautatiekomppanian lakimiehet, Lemon and Lemon, ovat politiikan johtajina ja saman komppanian ylläkäri, t:ri Edmodson, on palvelut komppaniaansa monet vuodet myöskin kaupungin majurina. Kauntin sheriffin tointa hoitaa Illinois Central rautatiekomppanian isännöitsijän isä. Tapaturmaisten kuoleman syitten tarkastajaksi on valittu silmäpuoli äijänrahjus, komppanian etua silmälläpitäen. Kauntin tarkastaja tanssii Illinois Central rautatiekomppanian pillin mukaan. Ja kaupungin päivälehdet myrkyttävät uutiset rautatiekomppanian maun mukaiseksi.

Tästä kaikesta käy jo selville se, että, jos Illinois Central komppania päättää passittaa vankilaan jonkun Carl Personin, on se myös tilaisuudessa sen tekemään.

Ensiksi yritti komppania uhkuksilla karkoittaa nuoren toimitajan Clintonista . . . .

Toiseksi päätti komppania pieksättä hänet vaivaiseksi. Huhtikuulla v. 1913 Personin ollessa Decatur'issa, joka on Ciltonin naapurikaupunki, hyökkäsi kolme roistoa kadulla hänen päällensä ja pieksivät hänet pahanpäiväiseksi. Hurttien johtajana oli Bill Leighton, Illinois Central komppanian palkkaama pyssyhurta.

Person yhä edelleen toimitti Strike Bulletinia ja levitti sitä. Komppania haastoi hänet oikeuteen solvaavan kirjallisuuden lähettämistä postin välityksellä. Mutta todistukset olivat liian huonot, joten kanne kumottiin aiheettomana. Niinmuodoin päätti komppania virittää uuden paulan.

Tällä kertaa komppania palkkasi vainolaiseksi erään Tony Musser

nimisen olion, joka myöskin vetelehti lakonrikkurina Clintonin lakkoalueella. Musser ei kuulunut minkään lakonrikkurikomppanian miehistöön, mutta ollen tunnettu taitavana pyssyhurtтана otti Illinois Central rautatiekomppania hänet palvelukseensa ilman mitään välikäsiä. Musserin kuva paljastaa hänet mitä alhaisimmalla asteella olevaksi ihmispedoksi. Hän oli ollut muutamia vuosia Clintonin kaupungin poliisi-palveluksessa.

Musserin ollessa poliisipäällikön apulaisena sai poliisipäällikkö surmansa salamurhaajan kädestä, johon tekoon vikapääksi uskottiin Musser, mutta hänen onnistui poistua murhatun virastosta niin salasia teitä, että häntä ei voitu murhaajaksi tuomita. Asia yhä edelleenkin on hämärä. Joku aika myöhemmin Musserin täytyi jättää Clintoni syystä kun hänen pyssyurheilunsa vaimoan vastaan kävi kovin uhkaavaksi.

Person julkaisi kappaleen Musserin elämäkertaa Strike Bulletinissa, josta kaikitekin aiheutui jonkunverran persoonallista vihamielisyyttä. Mutta epäilemättä se ei vaikuttanut Musseriin niin paljon, että hän sen vuoksi olisi hyökännyt Personin kimppuun. — Yleensä ollaan sitä mieltä, että hän oli palkattu sen tekemään.

Murhenäytelmä tapahtui joulukuun 30 p:nä 1913. Minä itse kävin myöskin tapahtumapaikalla ja tulin siihen varmaan vakaumukseen, että kaikki mitä Person teki, teki itsepuolustukseensa. Sen selvempää itsepuolustustapausta ei koskaan ole tapahtunut tämän tai vaankannen alla.

Joulukuun 29 päivän-iltana kierteli Musser kadulla erään toisen miehen kanssa, joka lupasi osoittaa hänelle Personin, mutta he eivät tavanneet Personia sinä iltana.

Seuraavana päivänä oli Musserin kuultu kerskailevan, että "minä menen yläkaupungille pieksämään sen joka — —".

Jo aiemmin tehdyt hyökkäykset ja yhäti jatkuvat uhkaukset Personia vastaan antoivat hänelle kyllin aihetta varustautumaan, joten hän osti itsetoimivan pistoolin, jota kantoi aina mukanaan.

Joulukuun 30 päivänä noin puolenpäivän aikaan päästettiin Musser "työstä" vapaaksi rautatien konepajalta. Musser meni suoraan yläkaupungille, mukanaan suunnitelma, jolla hän aikoi Personin vickotella ulos toimistostaan, että saisi tilaisuuden hyökätä toivotunsa uhrin kimppuun.

Musserilla oli suunnitelmansa kirjoitettu paperille, jonka kanssa hän meni erääseen kapakkaan, josta puhelimen kautta esitti itsensä Personin ystäväksi, (sanoen olevansa eräs Fred Kirk) ja kutsui Personia tulemaan Interurbanin asemalle, joka on lyhyen matkan päässä Personin toimistosta. Sen jälkeen Musser meni lähimmässä kulmassa olevaan tupakkamyymälään, jossa odotti Personia.

Person, mitään pahaa avistamatta, pani takin ylleen ja meni määrättyyn paikkaan. Mutta löytämättä sieltä tuttavaansa Kirkiä, suuntasi hän matkansa takaisin toimistoon. Hänen tiensä kulki sen tupakkamyymälän ohitse, jossa Musser häntä odotteli.

"Onko tuo Person?" kysyi Musser myyjältä. Johon myyjä vastasi "on kyllä". "Oletteko varma?" jatkoi hurttä kyselyään. "Aivan varma", vastasi myyjä.

Musser poistui myymälästä (ja piilottautui kadunvarrella olevan seinän suojaan väjymään uhriaan. Heti Personin ohi päästyä hyökkäsi Musser takaapäin uhrinsa kimppuun antaen sellaisen iskun, että Person kaatui heti ensi lyönnillä.

On muistettava, että Person painoi ainoastaan 128 paunaa, jotavastoin hänen päällehyökkääjänsä oli yli kuuden jalan pitkä ja painoi ilman vaatteita 210 paunaa. Musser, ollen vanha poliisi, oli tottunut käyttämään monenlaisia aseita, tällä kertaa käytti nyrkkirautaa.

Personin päästyään jaloilleen, hurttia löi häntä uudelleen entistään ankarammin, jolloin piesty taaskin hoipertui käytävälle ja hurttia hyppäsi hänen päällensä.

Iskut uudistettuina yhä kovenivat ja tulivat murhaavammiksi. Paikalle kertyi jo pieni katsojajoukko. Musserilla oli seuralainen mukanaan, joka sanoi: "Aah! Antakaa Musserin tappa hänet". Mutta joukossa oli miehiäkin jotka sekaantuivat tappeluun ja vetivät raakalaisen pois hakatun miehen päältä. Hoiperrellen, puolitajutonna, kasvot täynnä verihaa-voja ja yltäänsä veren tahraamana pääsi Person vihdoin kohoamaan jaloilleen.

Hyökkäsi vielä kerran uhrinsa päälle.

Nähdessään uhrinsa seisovan ja hakkaamainsa haavain verta tiukkuvan, kohosi hurttan verenjano entistään korkeammalle. Tiikerin lailla kirkaisten, tempasi hän itsensä irti miesten käsistä ja hyökkäsi kohti Personia.

Person, pyyhkiessään veritahroja ja sääntä silmistään, näki hurttan olevan päälleen tulemassa, silloin vetäsi hän pistoolin ulos taskustaan ja vapisevalla kädellään osoitti sen kohden hyökkääjää ja laukasi kuulnan, joka aiheutti kuoleman Tony Musserille.

Person oli luhistua kokoon kivuista ja väsymyksestä, hermostuneella äänellä sopersi hän jotakin ja antoi pistoolin vieressään seisovalle miehelle, sekä lähti laahaa-

maan oikeustalolle, jossa antautui poliisin huostaan.

Pyssyhurtta oli kuollut; Carl Person oli vielä elossa, vaikka pahoin hakattuna. Paitsi sitä, pyssyhurtta Musserin elämää oli Illinois Central rautatiekomppanialle hyvin vähästä arvosta. Kuollut Musseri oli komppanialle paljon parempi kuin elävä — jos Musserin kuolema saattaa heille sen palveluksen, että Carl Person tulee hirtetyksi.

Sentähden Illinois Central rautatiekomppanian määräämä kauntin hallitus ja Illinois Central rautatiekomppanian kunnioitettavat aseenkantajat Clintonissa ovat nostaneet murhasyytöksen Carl Personia vastaan. He vaativat hänet hirtettäväksi "meidän kansalaisveljemme" pyssyhurtta Musserin "murhaajana. "Kerromme tässä muutamia asian yhteydessä tapahtuneita välikohtauksia.

Heti tapahtuman jälkeen yksi Illinois Central rautatiekomppanian uskollisista käytyreistä ryhtyi järjestämään lynchauskoplaa, mutta epäonnistui siinä.

Person suljettiin vankityrmään heti kun hän ilmotti itsensä sheriffille. Ja kun hän pyysi lupaa saada toverinsa lähettämään valokuvaajan kuvaamaan hänen ruhjottu ruumiinsa ja kasvonsa, jolla hän tulisi oikeudessa todistamaan syyt itsepuolustukseensa, niin sheriffi antoi kieltävän vastauksen pyyntöön. Tämän sheriffi teki tarkoituksella saada Personilta kaikki pätevät todistukset olemattomiin ja siten saada hänet hirsipuuhun.

Kaupungin päivälehdet leimasivat Personin "ulkomaalaiseksi ja sosialistiksi", julistivat hänet murhaajaksi ja vaativat hänelle verikostoa.

Tapahtumapaikalla oli useita todistajia, jotka olivat valmiit todis-

tamaan, että pyssy oli laukaistu itsepuolustukseksi, mutta koroneri kieltäytyi kuulostamasta yhtäkään heistä. Koroneri lautakunnan lausunto kuului, että Carl Person on pidettävä vankina ensiluokan murhasta, ilman ulostakausta.

Jokainen sanomalehtimies tietää, että rautatiekomppaniat ennen kaikkea tahtovat saada kontrollivallan koronerin ylitse. Hän on heille suuremmasta merkityksestä, kuin mikään muu pikku virkamies. Ja se myöskin on selvää, että ne melkein poikkeuksetta omistavat koronerin sieluineen ja ruumiineen; ja että samat miehet istuvat myöskin lautakunnassa jotka ovat toi-

mittaneet koroneritutkimnon silloin kun asia vähänkin koskee jotakin rautatiekomppaniaa. Rautatiekomppaniat pelaavat katalaa roolia.

Niin tapahtuu, että nuori, rohkea, luokkasoturi, Carl Person paikoitetaan vastaamaan murhasyytöksestä kauntissa jossa rautatiekomppania on määrännyt omat tuomarinsa oikeushuoneeseen ja lahjonut lautakunnat omia elkeitänsä täyttämään. Kun tuon nuoren työläisen toiminta on ollut työläis-veljiensä herätystoimintaa, on rautatiekomppania siitä syystä päättänyt kätyreillään vedättää hänet hirsipuuhun!



## Markkinoilla

Me oomme kaikki, kuni markkinoilla  
miss' yhtä ostetaan ja toista myödään;  
miss' kauppaa käydään kultakolikoilla  
ja niistä riidellään ja veikkaa lyödään.

Me e!onmarkkinoilla kauppaa käymme,  
me sieltä ostamme ja sinne myömm.  
Kun riita riehuu, sekaan enuättäymme  
ja vedon voitoistamme kilvan lyömm.

Mutt', niinkuin markkinoilla tavallista,  
me aina häviämme kaupoissamme:  
me kalliin maksamme kuin timantista  
kissankultaisista koruistamme.

Ei, nähkääs, jalokivi markkinoiden  
oo kauppatavarata — mitä vielä.  
Siis, vaikka ostais' kuinka valikoiden  
ei tositimanttia löydy siellä.

Jussi Raitio.

